

of NSAIDs. Adverse effects during therapy was reported by 21.8% patients, mainly as gastrointestinal symptoms: nausea and gastric pain. This is in agreement with the well documented NSAIDs side effects which are presumably the result of inhibiting cyclooxygenases and a significant cause of morbidity.

Mineralizacija kosti u vrjednovanju kroničnih periapikalnih promjena

Leušić J¹, Njemirovskij V.²

¹*Stomatološka poliklinika, Zagreb, Hrvatska*

²*Zavod za dentalnu antropologiju, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska*

Svrha rada bila je radiodenzitometrijsko vrjednovanje kroničnih periapikalnih promjena denzitometrijskim mjerenjem. Istraživanje je provedeno na 60 zuba s kroničnim apikalnim periodontitisom, 30 muškaraca i 30 žena u dobi između 20 i 65 godina. Tijekom endodontske terapije korijenski su kanali ispirani 2,5 % NaOCl, punjeni metodom lateralne kondenzacije gutta-percha pointima s AH PLUS. Prije endodontske terapije i godinu dana poslije nje utvrđene su lezije u tvrdom tkivu periapikalnog područja rtg-om i radiodenzitometrijom. Radiodenzitometrija je mjerena s "TROPHY- RWG-UI" DIGITAL X-RAY - sistemom, vrjednovano je od 0-256. Prije endodontskog tretmana gustoća kosti iznosila je $105,1 \pm 28,5$, a nakon terapije izmjerene su drukčije vrijednosti. Nakon godine dana kontrolni rtg i radiodenzitometrijska mjerenja pokazuju povećanu mineralizaciju u periapikalnome području. Rezultati su statistički znatni. Prosječna gustoća kosti bila je $139,2 \pm 39,4$; $p < 0,0001$. Nakon lege artis obavljenog endodontskog liječenja u vrjednovanju kroničnih periapikalnih promjena radiodenzitometrijska mjerenja pokazala su se korisnima.

Bone Mineralisation in Evaluation of Chronic Periapical Changes

Leušić J¹, Njemirovskij V.²

¹*Dental Clinic, Zagreb, Croatia*

²*Department of Dental Anthropology School of Dental Medicine University of Zagreb, Zagreb, Croatia*

The aim of the study was radiodensitometric evaluation of chronic periapical changes with densitometric measurements. The material comprised 60 teeth with chronic apical periodontitis, 30 male - 30 female, age ranked from 20 - 65 years. During preparation the canals were lubricated with 2.5 % sodium hypochlorite solution and filled with gutta-percha points and AH PLUS. Before treatment and after one year lesions in hard tissues of the periapical area were detected on radiograms and radiodensitometry. Bone radiodensitometry measured with "TROPHY-RWG-UI" DIGITAL X-RAY- system, ranged from 0-256. Before endodontic treatment bone density was 105.1 ± 28.5 and after treatment different values were measured. Control radiograms and radiodensitometry were done after one year and showed increased mineralisation changes in the periapical area. The results were statistically significant. After one year of therapy average bone density was 139.2 ± 39.4 ; $p < 0.0001$. Following adequate endodontic treatment radiodensitometric measurements proved to be useful in evaluation of chronic periapical changes.

Ankylos dentalni implantološki sustav - u kojim slučajevima upotrijebiti usadak?

Macan D.

*Klinička bolnica Dubrava, Klinika za kirurgiju lica, čeljusti i usta, Klinički zavod za oralnu kirurgiju, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska
E-mail: darkom@kbd.hr*

Oseointegrirajući dentalni usadak možemo definirati kao napravu izrađenu od biokompatibilnoga materijala (titana) koja se postavlja u maksilu ili mandibulu, a uloga

mu je osigurati sidrište za restorativnu stomatologiju. Usadcima se mogu riješiti različiti klinički slučajevi, od potpune ili djelomične bezubosti do nadomjestka jednoga zuba. Danas se osobita pozornost daje estetskom, fonetskom i higijenskom aspektu takve terapije, a ne samo restauracije pacijentove mastikatorne funkcije.

U kojim slučajevima možemo upotrijebiti usadak ovisi o mnogim čimbenicima. Prikazati ćemo nekoliko slučajeva potpune bezubosti, djelomične bezubosti (manjka distalnih zuba jednostrano i obostrano), manjka jednoga zuba te traumatski gubitak dijela čeljusti.

Ankylos Dental Implant System - for Which Cases are Implants Suitable?

Macan D.

*Department of Oral and Maxillofacial Surgery,
University Hospital "Dubrava", School of Dental
Medicine, Zagreb, Croatia
E-mail: darkom@kbd.hr*

The target for every prosthodontic treatment - due to tooth decay or tooth loss was and is, to construct and simulate the natural dentition as close as possible. Decreasing the number of teeth means increasing difficulties to achieve such a target. It is often impossible to achieve perfect function with dentures over a long period because of permanent soft tissue and bone changes. By then, the denture does not fit any more and has lost its retention. Tooth implants can be the favourable solution in most of these cases.

Ankylos implants are manufactured from biologicaly neutral pure Titanium and they have a rough surface. The special design ensures excellent anchorage even immediately after implantation (primary stability) and the protection of the jaw bone under chewing pressure.

For which cases are implants suitable? This depends very much on the situation. We will show you a few examples when it is suitable to use on implant as a solution to conventional prostheses. If a single tooth is to be replaced; if teeth are missing on the end of the arch in either the upper or lower jaw; if there are large gaps between the few remaining teeth, and if there are no more teeth remaining.

Usporedba značajki molara u krapinskoga hominida i današnjega čovjeka

Maćešić M¹, Kaić Z.²

¹*Zdravstveni dom Krško, Krško, Slovenija*

²*Zavod za dentalnu antropologiju Stomatološkog
fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska*

Svrha ovoga istraživanja bila je utvrditi morfološke značajke okluzalnih ploha trajnih molara u krapinskoga hominida (KH) te dobivene rezultate usporediti s nalazima današnje populacije koja je činila kontrolnu skupinu (KS). Klasifikacija značajki okluzalnih ploha molara određena je prema standardima za karakterizaciju morfoloških varijanti trajnih zuba po ASU (Arizona State University) - Dentoantropološki sustav Državnog sveučilišta u Arizoni). Ukupno je obrađeno 77 molara KH, od toga 34 gornja i 43 donja. U KS ukupno je obrađeno 4836 molara, od toga 2548 gornjih i 2288 donjih. Raščlambom okluzalnih ploha molara utvrđeno je : u trećih i drugih gornjih molara KS smanjenje čestoće distolingvalne kvržice; nestankom ili redukcijom veličine distolingvalne kvržice nastala je promjena obrisa okluzalne plohe iz romboidnog u trokutast, te gubitka H-sustava brazdi, koji je znatno češći nalaz u KH ($p < 0,05$). Na prvome gornjem molaru nađeno je najmanje razlika između dviju promatranih skupina. Samo po obilježju Carabellijevo svojstvo nađena je znatna razlika u zastupljenosti i to s većom čestoćom u KH ($p < 0,01$). U donjih molara (M1, M2, M3) KS utvrđena je smanjena čestoća distalne kvržice ($p < 0,01$). Na M3 i M2 u objema promatranim skupinama najzastupljeniji crtež brazdi je oblika +. Oblik X postoji samo u KS. Na M1 dominantan crtež brazdi u objema skupinama je oblika Y. Na osnovi navedenih rezultata može se zaključiti da je u današnjega čovjeka na molarima nastala redukcija broja kvržica i promjena oblika okluzalnih ploha, što je dovelo do smanjenja ukupne žvačne površine zuba. Kako je prema stajalištima antropologa crtež brazdi oblika Y najkonzervativniji, a oblik X najrazvijeniji, može se zaključiti da je M1 najkonzervativniji i da u evolutivnom smislu nije postignuo gotovo nikakav napredak. U M2 dominantan crtež brazdi je oblika +. Kako crtež brazdi oblika + predstavlja razvojni međublik i može se uzeti kao najviši evolutivni stadij oblika Y, tj. kao početak oblika X, taj zub glede evolutivnih procesa spada u prijelaznu razvojnu fazu. Oblik X na M2 nađen je samo u KS, što potvrđuje